

Särskild utlänningskontroll

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens skrivelse 2010 års redogörelse för tillämpningen av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll (skr. 2010/11:39). I skrivelsen redogör regeringen för aktuella ändringar i lagen vilka trädde i kraft den 1 januari 2010 (prop. 2009/10:31, bet. 2009/10:SfU8 och rskr. 2009/10:133). Vidare redogör regeringen för tillämpningen av lagen samt för utvecklingen av den internationella terrorismen och för Sveriges medverkan i det internationella arbetet mot terrorism.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna samt avslår motionen.

I ärendet finns 1 reservation (SD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Tillämpning av lagen om särskild utlänningskontroll	5
Reservation	7
Tillämpning av lagen om särskild utlänningskontroll (SD)	7
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Skrivelsen	8
Följdmotionen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Tillämpning av lagen om särskild utlänningskontroll

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju4 och lägger skrivelse 2010/11:39 till handlingarna.

Reservation (SD)

Stockholm den 3 februari 2011

På justitieutskottets vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S), Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Helena Bouveng (M), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Patrick Reslow (M), Caroline Szyber (KD), Kent Ekeröth (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Roger Haddad (FP), Agneta Börjesson (MP), Anton Abele (M) och Jens Holm (V).

Redogörelse för ärendet

Särskilda bestämmelser som syftar till att bekämpa terrorism infördes i svensk lagstiftning genom lagen (1973:162) om särskilda åtgärder till förebyggande av vissa våldsdåd med internationell bakgrund. Bestämmelserna har ändrats vid flera tillfällen. Sedan den 1 juli 1991 återfinns de i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Parlamentarisk kontroll över regeringens tillämpning av bestämmelserna utövas genom att regeringen lämnar en årlig skrivelse till riksdagen. I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2010 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll (skr. 2010/11:39).

Med anledning av skrivelsen har en motion väckts.

Utskottets överväganden

Tillämpning av lagen om särskild utlänningskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2010/11:39 till handlingarna och avslår motionen om en översyn av lagen om särskild utlänningskontroll.

Jämför reservation (SD).

Skrivelsen

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2010 års redogörelse för tillämpningen av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll (skr. 2010/11:39). Skrivelsen omfattar perioden den 1 juli 2009 till och med den 30 juni 2010. Till grund för regeringens redogörelse ligger ett underlag från Säkerhetspolisen (Ju2010/5633/L4).

I skrivelsen redogör regeringen inledningsvis för de lagändringar i lagen om särskild utlänningskontroll som trädde i kraft den 1 januari 2010 (prop. 2009/10:31, bet. 2009/10:SfU8 och rskr. 2009/10:133). Lagändringarna innebär bl.a. att flertalet ärenden med säkerhetsaspekter ska kunna prövas av domstol på motsvarande sätt som andra utlänningsärenden. Dessa säkerhetsärenden handläggs enligt utlänningslagen. Särskilt kvalificerade ärenden handläggs däremot enligt lagen om särskild utlänningskontroll. Migrationsverkets beslut i dessa ärenden överklagas till regeringen. Ändringarna innebär bl.a. en skärpning i kraven för att någon ska kunna utvisas med stöd av lagen om särskild utlänningskontroll samtidigt som lagen inte längre är subsidiär i förhållande till utlänningslagen. Förutom ändringar i lagen om särskild utlänningskontroll har även en ändring gjorts i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. Ändringen, som trädde i kraft den 1 juli 2009, innebär att straffmaximum för det tidsbestämda straffet höjts från 10 till 18 års fängelse.

I skrivelsen anger regeringen att den inte har fattat något beslut med stöd av lagen om särskild utlänningskontroll under den aktuella tidsperioden.

I skrivelsen redovisar regeringen även sin syn på utvecklingen av den internationella terrorismen. Regeringen konstaterar att det sammantagna terrorhotet mot Sverige under hösten 2010 har reviderats från lågt till förhöjt, dvs. från två till tre på en femgradig skala. Den förändrade hotnivån baseras på underrättelseinformation om förändrad aktivitet inom vissa miljöer i Sverige, aktiviteter som bedöms vara riktade mot Sverige.

Skrivelsen innehåller också en beskrivning av Sveriges medverkan i det internationella arbetet mot terrorism.

Motionen

I motion 2010/11:Ju4 (SD) yrkar motionären att det ska genomföras en översyn av lagen om särskild utlänningskontroll. Motionären anför bl.a. att det var fel att skärpa kriterierna för utvisning enligt lagen. I stället bör det bli lättare att utvisa personer med stöd av lagen. Vidare anför motionären att huvudregeln bör vara att en person som ska utvisas enligt lagen ska tas i förvar till dess en utvisning kan verkställas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inte ställa sig bakom vad som anförs i motion Ju4. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionen och lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Tillämpning av lagen om särskild utlänningskontroll (SD)

av Kent Ekeröth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju4 och lägger skrivelse 2010/11:39 till handlingarna.

Ställningstagande

De lagändringar som regeringen redogör för i skrivelsen, vilka bl.a. har inneburit en skärpning av kraven för att någon ska kunna utvisas med stöd av lagen, är fel väg att gå. Jag anser att det ska göras en översyn av lagen om särskild utlänningskontroll. Översynens syfte ska vara att göra det lättare att utvisa personer med stöd av lagen. Vidare bör lagen ändras när det gäller möjligheten att ta personer i förvar i väntan på att ett utvisningsbeslut ska kunna verkställas. Jag anser att ett utvisningsbeslut som huvudregel ska medföra att personen i fråga tas i förvar till dess beslutet kan verkställas.

Det får ankomma på regeringen att ta initiativ till en sådan översyn av lagen om särskild utlänningskontroll.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2010/11:39 2010 års redogörelse för tillämpningen av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Följdmotionen

2010/11:Ju4 av Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagen om särskild utlänningskontroll (1991:572).